

γνωστικός

γνωστικός, -ή κ. -ιά, -ό, επίθ. [ουδ. του επιθ. γνωστικός], γνωστικός. **1.** που δεν έχει διανοητικά προβλήματα, που είναι συνετός, λογικός: «είναι ένας ήρεμος και γνωστικός οικογενειάρχης». **2.** στον πλ. **τα γνωστικά**, το μυαλό, ο νους, η κρίση, η λογική, και με τις προσωπικές αντων. μου, σου, του, της, μας, σας, τους, των·

- δεν είναι καλά στα γνωστικά του, βλ. φρ. δεν είναι στα γνωστικά του·

- δεν είναι στα γνωστικά του, δε σκέφτεται σωστά, λογικά ή έχει διανοητικά προβλήματα και κατ' επέκταση, παραφρόνησε, τρελάθηκε : «δεν παίρνουμε τοις μετρητοίς αυτά που λέει, γιατί δεν είναι στα γνωστικά του ο φουκαράς». Συνών. δεν είναι στα καλά του / δεν είναι στα λογικά του / δεν είναι στα μυαλά του / δεν είναι στα συγκαλά του / δεν είναι στα σωστά του·

- έλα στα γνωστικά σου, προτρεπτική ή παρακλητική έκφραση σε κάποιον να συμπεριφερθεί σωστά, λογικά, να λογικευτεί, να συνέλθει: «με την οικονομική κρίση που υπάρχει, δεν είναι καιρός για εμπορικά ανοίγματα, έλα στα γνωστικά σου». Συνών. έλα στα καλά σου / έλα στα λογικά σου / έλα στα μυαλά σου / έλα στα συγκαλά σου / έλα στα σωστά σου / έλα στη ρότα σου·

- ελάτ' εσείς οι γνωστικοί να φάτε του τρελού το βιος, βλ. λ. βιος·

- έχασε τα γνωστικά του, βλ. συνηθέστ. έχασε τα λογικά του, λ. λογικός·

- όμορφο είναι τ' όμορφο πέντε φορές και δέκα, μ' απ' όλα ομορφότερο η γνωστική γυναίκα, βλ. λ. [γυναίκα](#)·

- ως να συλλογιστεί ο γνωστικός, περνά το γεφύρι ο τρελός, ο τολμηρός, ο ριψοκίνδυνος άνθρωπος πετυχαίνει κάτι γρηγορότερα από ό,τι ο γνωστικός, που λόγω φρονιμάδας και περίσκεψης είναι διστακτικός: «μελετούσε από δω τη δουλειά, μελετούσε από κει τη δουλειά, όμως ο ανταγωνιστής του την ανέλαβε με μια τολμηρή πρόταση, γιατί, ως να συλλογιστεί ο γνωστικός, περνά το γεφύρι ο τρελός».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας